

Møtereferat - Styringsgruppemøte Smartbygda Råde 16.05.2025 kl 09-12

Deltagere:

Møtt:

Inger Kristin Skarpholt Fjeld, Kommunedirektør

Yngvar Trandem, MNU

Rene Rafshol, Ordfører/Innbyggerrepresentant

Thor Moen, BJØRK Innovation

Monica Vinje, Råde Næringsforum

Trine Eker Christoffersen, prorektor/forskningsdirektør, Høgskolen i Østfold

Per Martin Norheim-Martinsen, Dekan, fakultet for landskap og samfunn, NMBU

Øvrige:

Amalie Håkonsen, kommunikasjonsansvarlig / referent, Råde kommune

Ösp Egilsdottir, BJØRK Innovation

Hans Moan, Råde kommune

Ellen Wickstrand, Råde næringsforening

Agenda for møtet:

1. Godkjenning av møteinnkalling og agenda v/Inger, 5 min
2. Godkjenning av referat fra forrige møte v/Inger, 5 min
3. Smartbygda utvikling på mitt område siden siste styringsgruppe v/alle, 2 min hver (20 min)
4. Status på prosjektporteføljen, v/ Ösp, 30 min
PAUSE + lettere lunsj 10 min
5. Nye prosjekter eller satsingsområder? v/Ösp 30 min
6. Smartbygda Råde finansiering og søknader i 2025, v/HM 15 min
7. Hvem gjør hva til neste gang? v/Ösp, 15 min
8. Eventuelt v/Inger, 10 min

Referat fra møtet:

Sak 1: Godkjenning av møteinnkalling og agenda

Vedtak 1: Møteinnkalling og agenda ble godkjent

Sak 2: Godkjenning av referat fra forrige møte

Vedtak 2: Referat ble godkjent

Sak 3: Smartbygda utvikling på mitt område siden siste styringsgruppe v/alle, 2 min hver (20 min)

Innspill: Styringsgruppen går runden rundt bordet der alle får si sitt om hva de bidrar med. Medlemmene av styringsgruppen har ulike erfaringer og det oppstår gode ideutvekslinger, refleksjoner og samarbeid når man møtes. Styringsgruppen kan være en rådgivende støtte og sette prosjektlederne i kontakt med aktuelle personer.

Vedtak 3: Yngvar Trandem settes i kontakt med ansatte på plan (prosjekt sentrum)

Sak 4: Status på prosjektporteføljen, v/ Ösp,

Det informeres om at det mangler prosjektleder på prosjekt sentrum og prosjekt frivillighet. Det mangler prosjekteier på prosjekt blågrønn.

Mangler prosjektleder på sentrum. Prosjekteier på blågrønn. Prosjektleder på frivillighet.

1. Fremtidens helsetjenester

- Vi har hatt workshop med kommunestyret den 10.4.25
- Vi er i gang med å samle dokumentasjon fra virksomhetene til en fremtidsplan/mulighetsstudie
- Kjersti tar mini versjoner av opplegg inn i råd og utvalg for innspill
- Vi er i gang med å etablere arbeidsgrupper på tvers for ulike temaer innen dette
- Datoer er avtalt for inspirasjonsturer både til Tønsberg og Århus, DK
- Er det noe du trenger hjelp med, eller å få avklart for fremdriften av prosjektet?:
- Vi har fått mye hjelp. Vil trenge bistand til turene vi skal ha, opplegg som innspill som har kommet inn
- Hvilke er de neste aktivitetene i prosjektet?:
- Studietur til Tønsberg 19.6.25 Hogsnes helsehus åpnet - Tønsberg kommune
- Studietur til Aarhus – generasjonenes hus 24-26.8.2025 Generasjonenes Hus

Innspill fra styringsgruppen:

- Høgskolen i Østfold er interessert i å koble seg til prosjektet knyttet mot tema AI. De synes det er spennende potensiale knyttet til helse og velferd.
- NMBU er intressert i å koble seg til prosjektet knyttet mot temaene folkehelse, generasjonsmøter og ensomhet
- NMBU foreslår webinar "Endringsloggen": [Endringsloggen](#) | [NMBU](#) | [NMBU](#)

2. Sentrum

- Nytt kunnskapsgrunnlag fra ungdomsrådet er hentet
- Jobber med siste innspurt for milepælsplan/masterplan
- PR-arbeid med fokus på å hente inn innsikt og tilbakemeldinger fra innbyggerne
- Innbygger-workshop planlegges i august for å sikre forankring i behov
- Er i gang med å etablere arbeidsgruppe
- Tildelt 7,8 millioner i midler
- Er det noe du trenger hjelp med, eller å få avklart for fremdriften av prosjektet?:
Hvilke er de neste aktivitetene i prosjektet?:
- Innbygger-workshop i august
- Planlegger møte med næringsliv
- Ferdigstilling av masterplan og sammensetning av arbeidsgruppe
- Forberedelser til anbudsrunde og forhandlinger etter sommeren, etter innbygger workshop

Innspill fra styringsgruppen:

- Dersom sentrumsutvikling skal være et fag ved NMBU så er det vårsemesteret 2026 som dette er aktuelt for.
- Kan være aktuelt å få studenter til å delta på workshop dersom det er en ettermiddag og det er et godt opplegg for studentene. Programgruppen kan foreslå det for studentforeningen.

3. Mobilitet

- Jobber med dispensasjonssøknad fra byggegrense for sykkelparkering
- Jobber med å utarbeide kunnskapsgrunnlag
- Utarbeider løsning for elsykkelordninger til ansatte
- Spørreundersøkelse av befolkningen av Råde gjennomført av Høgskolen i Østfold.
- Klimasatmidler til G/s- Tomb Karlshus, har koblet til Emma Charlotte fra NMBU for samarbeid og har lagd plan for videreføring.
Er det noe du trenger hjelp med, eller å få avklart for fremdriften av prosjektet?:
- Avklaring av hvor mange sykkelplasser man ønsker på tenkt plassering i sentrum, evt. også en avklaring av hvilken pris kommunen kan avse for dette.
Hvilke er de neste aktivitetene i prosjektet?:
- Send inn dispensasjonssøknad for sykkelstasjon og få på plass sykkelordningen til ansatte

- Utarbeid dokument som brukes for grunnlag for videre metodikk for gang og sykkelvei Tomb-Karlshus

Innspill:

- Styringsgruppen foreslår å vente med prosjekt åkersti, da vi får svar i høst om gang/sykelsti Karlshus-Tomb.
- Om Einar i mobilitet brenner for det, kan det gjøres et forberedende arbeid.

4. Smart Energi

- Innsamling av nøyaktig strømdata fra Elvia og Fjordkraft
- Historiske data fra tre år tilbake i tid, inkludert år, måned, dag og timeverdier.
- Laget et oversiktskart over lokasjoner.
- møte med Bernt Bremdal som skal lage søknad til Enova for å få nok midler til å starte kartleggingen etter den Danske energikartleggingsmodellen
- Midler: søknader pågår
- Utarbeide søknad i samarbeid med Bernt Bremdal
- (avgjørende for hvor mye midler vi får til å kartlegge etter den Danske modellen)

Innspill:

- NMBU er interessert i å delta. Det er potensiale for spennende prosjekter, f.eks. innen landbruk.

5. Digital innbyggerinvolvering

- Skriv status for prosjektet, hva er nytt siden sist:
- Ny hjemmeside, ferdigstilt den 5. juni.
- Inkluderer blant annet: aktivitetskalender og personifisert «Min side» med mange nye integrasjoner der innbyggerne kan finne informasjon selv
- Er det noe du trenger hjelp med, eller å få avklart for fremdriften av prosjektet?:
- n/a
- Hvilke er de neste aktivitetene i prosjektet?:
 - Prosjekt digitalisering av skjemaer
 - Kommunikasjonsstrategi
 - Underprosjekt om AI? AI forankring

Innspill:

- NMBU er interessert i et prosjekt knyttet til hvordan eldre bruker digitale tjenester. Prosjektet kobles opp mot fremtidens helsetjenester.
- Høgskolen i Østfold kobles mot AI og fremtidens helsetjenester.

6. Mental helse for unge

Skriv status for prosjektet, hva er nytt siden sist:

- 22.5.2025 tverrfaglig oppgavemøte hvor resultater fra workshop med ungdommer og dialogmøte med foreldre ble presentert

- Rekruttering til tverrfaglig arbeidsgruppe pågår
- 12.6.Møte med HØ ang. samarbeidprosjekt; Change program, tverrfaglig satsing på inkludering av barn og unge.

Hvilke er de neste aktivitetene i prosjektet?:

- Workshop med arbeidsgruppe til høsten og fokus på konkretisering av delprosjekter
- Konkretisere samarbeidet med høyskolen i Østfold. Møte 1.7.2025 og besøk på simuleringssenteret til høsten.

Innspill:

- Styringsgruppen ønsker at ungdommer skal delta i prosjektet. Fordel at det er minst to.
- Høgskolen i Østfold ønsker å delta på et prosjekt om etisk bruk av AI, apper og digitalisering.
- Styringsgruppen ber programgruppen undersøke hvilke apper og programmer som finnes og som vi kan benytte.
- NMBU ønsker å delta på et prosjekt om ensomhet og natur, koblet mot mental helse.

7. Frivillighet

Skriv status for prosjektet, hva er nytt siden sist:

- Utsatt oppstart knyttet til et ønske om å koble på ny avdelingsleder for kultur og fritid (og ny frivilligkoordinator)
- 2 dialogmøter med leder og nestleder av utvalgene. Temamøte 10.6.2025
- Opprettholde en arbeidsgruppe: Utfordrende å sette en arbeidsgruppe – mange aktuelle interessenter (kirken, Saltnes GL, Rotary, Råde kors, Idrettsrådet, academia, næringslivet, innbygger + administrasjonen)

Hvilke er de neste aktivitetene i prosjektet?:

- Danne en arbeidsgruppem. Klart i høst
- Planlegge innbyggermøtet sammen med folkevalgte og Bjørk. Tentativ dato, 18.9.2025

Innspill fra styringsgruppen:

- Styringsgruppen ber om at ingen frivillige som ønsker å delta i en arbeidsgruppe blir avvist. Styringsgruppen ber om at det heller må tenkes annerledes og stort rundt arbeidsfordeling.

8. Blågrønn næring

- Veksthus:
 - o Gjort avtale med Bioparsel AS om ansvar og regi i prosjektet.
 - o Søknad om tilskudd fra Innovasjon Norge til Bioparsell AS er til behandling med en ramme på 8 mill. kr.

- Fiskeoppdrett:
 - o Søknad sendt Innovasjon Norge, med et omfang på 1 mill til utstyr. Søknaden er også en del av en søknad hos Østfold Fylkeskommune som bistår med god rådgivning og entusiasme.
 - o Vi har også med på laget Supportnet Agro AS ved Jonny Bunæs og V-Tag (www.vision3f.com) fra Nederland. Det er en omfattende prosess for å få godkjenning for et slikt anlegg, men vi er på god vei med godkjenning fra NVE
- MICROHUS:
 - o Området blitt ryddet etter merking og Rådgivning av Landskapsarkitekt Arnt Johannes Hermansen.
 - o Det er innhentet tilbud på ulike modeller og arkitekt Anne Bøen-Knudsen bistår med vurdering av estetikk og kvalitet i utformingen av området.
- Punktvannsakksjonen:
 - o Forutsatt at det tildeles prosjektmidler til Punktvannsakksjonen, legges dette også inn som et delprosjekt i blågrønn næring.
 - o Alle delprosjekter i blågrønn næring vil ha fokus hvordan tiltakene kan bidra til økt turisme og attraktivitet.
- Er det noe du trenger hjelp med, eller å få avklart for fremdriften av prosjektet?:
 - o Det er behov for å få avklart noen grensesnitt og mulighetsrom i Råde kommune sitt ønske om utvikling av Smartbygda Råde av teknisk karakter. Det er derfor behov for en løsningsorientert tilnærming til utvikling av prosjektene og en positiv holdning til nødvendige uttalelser til ovennevnte organer. (FK, Mattilsynet, IN)
 - o Økonomisk mener vi det må vurderes om midlene avsatt til formålet Smartbygda er søkbare for vårt prosjekt.
- Hvilke er de neste aktivitetene i prosjektet?:
 - o Klargjøring av lokalene i eksisterende bygg til veksthus prosjektet.
 - o Oppfølging av søknad og prosess på fisk. Teknisk utstyr kartlegges.
 - o Men, aller først en oppfølging og nytt møte med Råde kommune for avklaringer nevnt under pkt 2.

Innspill fra styringsgruppen:

- Styringsgruppen ønsker at det skal være tydelig at pilotprosjektet skal være skalerbart for flere bønder i Råde kommune
- Styringsgruppen foreslår et delprosjekt om turisme.
 - o Styringsgruppen foreslår Øret-bekk-vandring eller edel-fiskevann som en mulighet

- Styringsgruppen foreslår å ta kontakt med camping-eiere Jon Røstad og Tormod Sandaker.
- Styringsgruppen foreslår å undersøke hvordan vi kan jobbe kreativt sammen med næringslivet

Vedtak 4: Oppdatering om prosjektporteføljen er tatt til orientering. Vedtak gjøres ut fra innspillene som kom til prosjektene.

Sak 5: Nye prosjekter eller satsingsområder? v/Ösp 30 min

- a) Drømmeplaner (visualisering av kommunedelplaner):
 - Programgruppen foreslår at «Drømmeplaner» legges som et nytt delprosjekt i prosjekt digital innbyggerinvolvering, med oppstart etter fullføring av delprosjekt «digitale skjemaer».
- b) AI prosjekt til å understøtte og effektivisere samfunnsutvikling.:
 - Programgruppen arbeider med å utrede hvordan Råde kommune skal benytte seg av AI.
 - Råde kommune må beslutte retningslinjer for bruk av AI som bygger på AI act fra EU, datasikkerhet og personvern.
 - Bruk av AI er viktig i alle prosjektene og det må også vurderes hvordan dette skal sikres i prosjektene.
 - Programgruppen vil legge arbeidet frem for styringsgruppen i møte høsten 2025.
- c) Forenklet vei/sykkelveier på åkerkantstier:
 - Programgruppen foreslår at «åkerkanter» legges som underprosjekt under mobilitet, og ses sammen med utvikling gang og sykkelstier i kommunen.

Ikke behandlet ennå:

- d) Knutepunkt kollektivtransport og jernbane i Råde for kommunikasjon Oslo, Gøteborg, Malmø, København:
- e) Automatisert saksbehandling i kommunen

Annet:

- Prosjektgruppen arbeider med å utrede hva som er nødvendig for å gi tilstrekkelig kraft til prosjekt sentrum.
- Det vurderes også om Smartbygda bør legge til rette for utviklingsprosjekter i hele kommunen under paraplyen «Urban landsby», hvor prosjekt sentrum ville blitt et delprosjekt.
- Forslag til eventuelle justeringer blir lagt frem for styringsgruppen høsten 2025

Vedtak 5: Saken ble tatt til orientering

Sak 6: Smartbygda Råde finansiering og søknader i 2025, v/HM 15 min

1. Prosjekt Sentrum – tusenårsplassen, sparebankstiftelsen positiv til å delta, kulturmidler
2. Fremtidens helsetjenester – forprosjektmidler, delprosjekter
3. Smart Energi Råde - Kartlegging før søknad for kommune og næringsliv
4. Mobilitet/Sykkelbygda – FK (gapahuk), DNB stiftelsen (møteplasser)
5. Digital innbyggerinvolvering – prosjektskjønnsmidler
6. Sosial bærekraft/mental helse for unge - FK, DNB stiftelsen, EU horizon med høyskolen i Østfold?
7. Blågrønn næring – Forprosjekt Pungtvannaksjonen
8. Frivillighet – ny organisasjon etter sommeren

Annet: OE-midler til AI-satsing i organisasjonen

Vedtak 6: Saken ble tatt til orientering. Styringsgruppen la vekt på at de ønsker flere søknader.

Sak 7: Hvem gjør hva til neste gang?

- Styringsgruppen legger vekt på at det må knyttes kontakt med HiØ og NMBU.
- Styringsgruppen ber programgruppen se på muligheter for å omorganisere prosjektene.
- Styringsgruppen ønsker at Thomas Hansen (mob: 99596929) i interreg kontaktes. Kan kobles mot ett eller flere av prosjektene.

Vedtak 7: Se vedtak per sak over.

Sak 8: Eventuelt v/Inger

- Styringsgruppen ber om at det legges ut mer informasjon om smartbygdas oppbygging og rollen til styringsgruppen.
- Styringsgruppen ønsker seg en milepælsplan.
- Trine Eker Christofferen går ut av gruppen og vi får ny pro-rektor som deltar fra november.

Vedtak 8: Ingen

Neste møte: 11. September fra 11-14

Med vennlig hilsen

På vegne av styringsgruppeleder,

Ösp Egilsdottir, Programleder Smartbygda Råde

Referent Amalie Klevås Håkonsen, Råde kommune